

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
Z JĘZYKA POLSKIEGO
dla uczniów gimnazjów
2017/2018**

**ELIMINACJE REJONOWE
23 stycznia 2018 r.**

KOD UCZNIĄ

.....

LICZBA PUNKTÓW:

Rejonowa Komisja Konkursowa

.....

.....

.....

.....

Instrukcja dla ucznia

Drogi Konkursowiczu!

Masz przed sobą test składający się z 21 zadań otwartych i zamkniętych sprawdzających Twoją wiedzę funkcjonalną z zakresu kształcenia literackiego, językowego i kulturowego oraz umiejętność tworzenia własnego tekstu (zadanie nr 21). Czytaj uważnie wszystkie zadania i dokładnie stosuj się do poleceń. Rozwiązania zapisuj w wyznaczonym miejscu, unikaj skreśleń, a jeżeli już się pojawią, poprawki zamieszczaj czytelnie nad skreśleniem. Możesz korzystać z brudnopisu, ale oceniany będzie tylko zapis w czystopisie. Używaj długopisu jedynie z czarnym lub niebieskim wkładem. Nie korzystaj z korektora. Właściwie gospodaruj czasem. Zadbaj o poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną swoich wypowiedzi.

Na rozwiązanie zadań przeznaczono 120 minut.

Milej pracy i niech Ci przyświeca motto:

Życie jest sceną i przedstawieniem, naucz się więc swojej roli.
Palladio (grecki myśliciel)

Przeczytaj uważnie tekst K. I. Gałczyńskiego „Wieczór sentymentalny” i rozwiąż związane z nim zadania (1-6).

Konstanty Ildefons Gałczyński

**Teatrzyk „Zielona Gęś”
ma zaszczyt przedstawić**

Wieczór sentymentalny

Występują:

Alojzy Gzegzółka – młody angelolog

Hermenegilda Kociubińska – poetka hermetyczno-sympatyczna

Słowik

Księżyc

i Osiołek Porfirion

Gzegzółka

wzdycha

Ach!

Hermenegilda

jw.

Och!

Gzegzólka

jw.
Och!

Hermenegilda

jw.
Ach!

Słowik

robi swoje

Księżyc

rozmarza

Pauza

Gzegzólka

Przepraszam panią, gdzie tu jest właściwie kasa, bo chciałbym otrzymać małą zaliczkę.

Hermenegilda

mdleje

Osiólek Porfirion

mówi za pomocą poezji

Nad problemów zawilość,
nad obłądy poetów,
nad kobietę i miłość
lepsza miłość konkretna.

K u r t y n a

Zadanie 1. (0-3)

Wykonaj polecenia.

- A. Stwórz krótką definicję słownikową, w której wyjaśnisz, co to są didaskalia (tekst poboczny).

.....

.....

.....

.....

B. Wyjaśnij, jakie dwie funkcje pełnią didaskalia w *Wieczorze sentymentalnym*?

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0-1)

Wyjaśnij, jaką funkcję w tekście pełnią wykrzyknienia.

.....

.....

Zadanie 3. (0-2)

Scharakteryzuj w dwóch-trzech zdaniach bohaterów utworu.

Hermenegilda

.....

.....

.....

.....

.....

Gzegzółka

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (0-2)

Określ dwa różne zadania, jakie autor wyznaczył Osiołkowi Porfirionowi.

-
-

Zadanie 5. (0-1)

Przeczytaj twierdzenia dotyczące dramatu. Zaznacz kółkiem literę P, jeśli twierdzenie jest prawdziwe lub F, jeśli jest fałszywe.

1.	Cechą rodzajową dramatu jest obecność narratora.	P	F
2.	Zasada trzech jedności jest cechą każdego utworu dramatycznego.	P	F
3.	Komedia jest gatunkiem dramatycznym.	P	F

Zadanie 6. (0-1)

Podkreśl właściwą odpowiedź.

Słowo *angelolog* charakterystyczne jest dla stylu

- A. potocznego.
- B. literackiego.
- C. urzędowego.
- D. naukowego.

Przeczytaj uważnie wiersz Wisławy Szymborskiej „*Życie na poczekaniu*” z tomu poetyckiego „*Wielka liczba*” i rozwiąż związane z nim zadania (7-14).

Wisława Szymborska

Życie na poczekaniu

Życie na poczekaniu.
Przedstawienie bez próby.
Ciało bez przymiarki.
Głowa bez namysłu.

Nie znam roli, którą gram.
Wiem tylko, że jest moja, niewymienna.

O czym jest sztuka,
zgadywać muszę wprost na scenie.

Kiepsko przygotowana do zaszczytu życia,
narzucone mi tempo akcji znoszę z trudem.
Improwizuję, choć brzydę się improwizacją.
Potykam się co krok o nieznajomość rzeczy.
Mój sposób bycia zatraća zaściankiem.
Moje instynkty to amatorszczyzna.
Trema, tłumacząc mnie, tym bardziej upokarza.
Okoliczności łągodzące odczuwam jako okrutne.

Nie do cofnięcia słowa i odruchy,
nie doliczone gwiazdy,
charakter jak płaszcz w biegu dopinany –
oto żalosne skutki tej nagłości.

Gdyby choć jedną środę przeciwzyć zawczasu,
albo choć jeden czwartek raz jeszcze powtórzyć!
A tu już piątek nadchodzi z nie znanym mi scenariuszem.
Czy to w porządku – pytam
(z chrypką w głosie,
bo nawet mi nie dano odchrząknąć za kulisami).
Złudna jest myśl, że to tylko pobieżny egzamin
składany w prowizorycznym pomieszczeniu. Nie.
Stoję wśród dekoracji i widzę, jak są solidne.
Uderza mnie precyzja wszelkich rekwizytów.
Aparatura obrotowa działa od długiej już chwili.
Pozapalane zostały najdalsze nawet mgławice.
Och, nie mam wątpliwości, że to premiera.
I cokolwiek uczynię,
zamieni się na zawsze w to, co uczyniłam.

Zadanie 7. (0-1)

Określ, kim jest podmiot liryczny w wierszu *Życie na oczekaniu*.

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0-1)

Podkreśl właściwą odpowiedź.

Wiersz *Życie na oczekaniu* jest przykładem liryki

- A. opisowej.
- B. pośredniej.
- C. inwokacyjnej.
- D. bezpośredniej.

Zadanie 9. (0-5)

W wierszu Wisławy Szymborskiej wiele słów odnosi się do teatru. Wyjaśnij następujące pojęcia:

- improwizacja –
-
- kulisy –
-
- rekwizyt –
-
- akcja –
-
- premiera –
-



Zadanie 10. (0-5)

Wykonaj polecenia.

A. Napisz, dlaczego poetka zestawia życie z teatrem.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
eliminacje rejonowe

B. Sformułuj na podstawie wiersza cztery różnice między życiem a teatrem. Zapisz je w tabeli.

Różnice między życiem a teatrem		
	Życie	Teatr
1.		
2.		
3.		
4.		



Zadanie 11. (0-5)

Jaką postawę przyjmuje poeta wobec życia? (Np. krytykuje je, ośmiesza, akceptuje...)
W uzasadnieniu odpowiedzi podaj dwa argumenty. Posłuż się odpowiednimi cytatami.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0-1)

Wyjaśnij, dlaczego autorka w zakończeniu wiersza posługuje się czasownikami dokonanymi.

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0-4)

Zredaguj krótką notatkę biograficzną o Wisławie Szymborskiej, w której znajdą się co najmniej trzy ważne informacje o poetce. Zadbaj o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną swojej wypowiedzi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0-4)

Narysuj wykresy zdań złożonych i nazwij ich typy.

A. Nie znam roli, którą gram.

B. Improwizuję, choć brzydzę się improwizować.

C. Stoję wśród dekoracji i widzę, jak są solidne.

D. O czym jest sztuka, zgadywać muszę wprost na scenie.



Przeczytaj uważnie fragment powieści N. H. Kleinbaum „Stowarzyszenie Umarłych Poetów” i rozwiąż związane z nim zadania (15-19).

[...] Neil wziął głęboki oddech.

– Mój ojciec każe mi zrezygnować z udziału w sztuce, którą wystawiamy jutro w Henley Hall. Teraz, kiedy myślę o *carpe diem* i wszystkich tych naszych pomysłach, to... czuję się, jakby ktoś przykuł mnie do zimnej ściany w lochach. Gra w teatrze jest dla mnie wszystkim, panie Keating. To właśnie chciałbym w życiu robić! Wiem o tym na pewno. Rozumiem także ojca. Moi rodzice nie są tak bogaci jak na przykład rodzice Charliego. Ojciec do wszystkiego doszedł ciężką pracą. Ale... – Neil szukał słów – on zaplanował całą resztę mojego życia, każdy miesiąc, każdy dzień... i nigdy nie zapytał mnie o zdanie.

– Czy powiedziałeś to wszystko swojemu ojcu? Tak, jak powiedziałeś to mnie? O teatrze, o sztuce, o swojej nowej pasji?

– Pan żartuje? On by mnie zabił!

– Wynika z tego, że przed ojcem grasz swoją drugą rolę, prawda? – powiedział łagodnie Keating. – Neil – nauczyciel spojrzał spokojnym wzrokiem na swojego ucznia – wiem, że wydaje ci się to niemożliwe, ale musisz porozmawiać z ojcem. Musisz powiedzieć mu, jaki naprawdę jesteś, a on musi cię wreszcie poznać.

– Ale ja dobrze wiem, co on mi odpowie. Powie, że aktorstwo to niepoważne fanaberie, że jest głupie, frywolne, demoralizujące i że powinienem natychmiast z tym błaznowaniem skończyć. Powie, że razem z matką bardzo na mnie liczą, że nie mogę im zrobić zawodu i że dla mojego własnego dobra wybije mi to wszystko z głowy.

– Tak... – Keating usiadł ciężko na łóżku. – Jeżeli uważasz, że to rzeczywiście coś więcej niż tylko kaprys, udowodnij to ojcu. Staraj się pokazać mu swoją pasję i zaangażowanie, pokazać, że to właśnie chcesz w życiu robić. To może długo potrwać, i nawet jeśli się nie powiedzie, to przynajmniej będziesz już miał osiemnaście lat i będziesz mógł robić, co sam zdecydujesz.

– Osiemnaście lat! A premiera? Przed jutrzejszym wieczorem na pewno nie skończę osiemnastu lat!

– Porozmawiaj z ojcem, Neil – przekonywał Keating.

– Czy nie ma prostszego sposobu? – jęknął chłopiec błagalnie.

– Nie, jeśli chcesz żyć w zgodzie z samym sobą. Przez dłuższy czas uczeń i nauczyciel siedzieli w milczeniu. Za oknem w ciemności dał jesienny wiatr.

– Dziękuję panu – powiedział w końcu Neil. – Muszę teraz zdecydować, co mam zrobić.

N. H. Kleinbaum, *Stowarzyszenie Umarłych Poetów*, Poznań 2000, s. 118-119

Zadanie 15. (0-2)

Krótko wyjaśnij, na czym polegała filozofia życiowa, której hasło brzmi *carpe diem*.

.....

.....

.....

.....



Zadanie 16. (0-3)

Określ trzy różnice w postawach Neila i jego ojca, będące przyczyną konfliktu. Zapisz je w tabeli.

Różnice w postawach bohaterów (przyczyny konfliktu)		
	Neil	Ojciec Neila
1.		
2.		
3.		

Zadanie 17. (0-3)

Wykonaj polecenia.



A. Wyjaśnij, co ojciec Neila sądzi o aktorstwie. Nie cytuj. Użyj synonimów.

.....

.....

.....

B. Czy zgadzasz się z jego oceną aktorstwa? Sformułuj dwa argumenty, by uzasadnić swoje stanowisko.

.....

-

.....

.....

-
-
-

Zadanie 18. (0-1)

Keating w rozmowie z uczniem zauważył, że Neil gra „swoją drugą rolę”. Wyjaśnij, na czym ona polegała.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (0-3)

Neil zakończył rozmowę z nauczycielem stwierdzeniem: „Muszę teraz zdecydować, co mam zrobić”. Odpowiedz na pytania.

A. Jaką decyzję podjął Neil?

.....

.....

.....

B. Jakie były najważniejsze konsekwencje tej decyzji

- dla Neila?

.....

.....

.....

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
eliminacje rejonowe

- dla innych bohaterów utworu?

.....

.....

.....

Wykonaj zadania związane z lekturami konkursowymi (20-21.)

Zadanie 20. (0-4)

Uzupełnij tabelę.

Lp.	Autor i tytuł utworu	Gatunek literacki	Rodzaj literacki	Dwaj bohaterowie	Problematyka
1.	Molier	
2.	nowela	
3.	Antygona	

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
eliminacje rejonowe

4.	Rozpacz ojca po śmierci dziecka i spowodowany tym nieszczęściem kryzys światopoglądowy twórcy.
----	----------------	-------	-------	----------------	--

Zadanie 21. (0-18)

Napisz, czy warto żyć w zgodzie ze swoimi przekonaniem.

W swoich rozważaniach odwołaj się do postaw dwóch bohaterów literackich wybranych lektur konkursowych. Nie wykorzystuj utworów, których fragmenty zamieszczono w arkuszu.



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów gimnazjów
eliminacje rejonowe

A series of 24 horizontal dotted lines for writing.

